

2021. március

Nagypalli Hírhozó

Nagypall Község Önkormányzatának lapja

Antóni Sándor: Nőnap Köszöntő

Nőnap alkalmából szeretettel köszöntünk titeket,
Kik az élet viharában is velünk vagytok szüntelen.
Talán nem is tudjuk mind ezt megköszönni,
De szívből tudunk mindezért szeretni,
Köszönet és hála nektek mindenért,
A jó Isten áldása szálljon rátok mindezért.

ÖNKORMÁNYZATI HÍREK

Tájékoztató a folyamatban lévő beruházásokról

A Nagypall, Szabadság u. 26. szám alatt található épületegységünk felújítása folyamatban van. Mint azt már a korábbi lapszámainkban megírtuk az épületegységet több pályázati forrásból újítjuk fel.

A **TOP-3.2.1-16-BA1-2017-00021** számon nyilvántartott pályázatunk az egész épület energetikai felújítását (nyílászárócseré, szigetelés, fűtőkorszerűsítés, napelemek felszerelése) tartalmazza. A 2017 évben benyújtott, majd 2019 évben elnyert támogatási összegből a beruházás nem valósulhatott volna meg, ezért ráemelési kérelmet nyújtottunk be az Irányító Hatósághoz. Kérelmünket támogatták, így a korábban elnyert 37107Eft támogatáshoz további 5566Eft támogatást nyertünk el. Az energetikai felújítás teljes költségvetése 48700E Ft, melyhez 6000E Ft önerőt kell biztosítanunk.

A **Magyar Falu Programban a Faluházak felújítása – 2020** pályázaton az önkormányzati épületünk belső felújítása, korszerűsítése (padozat csere, tetőtérburkolat csere, villamoshálózat felújítása, bővítése, bútorok cseréje) valósul meg. Az elnyert támogatás 22 935Eft, mely a felújítás teljes költségét tartalmazza.

A **LEADER Együttműködő Közösségek a Zengő-Duna térségben – Közösségi Klubok felújítása** pályázatán a kultúrház faragott oszlopainak a cseréje, a folyosó lapozása valamint a faszerkezetek felújítása valósul meg. A beruházás 5882 Eft-ba kerül, melyhez 5000Ft támogatásban részesültünk.

A kultúrház belső felújításához a Nagypall Német Nemzetiségi Önkormányzat a **NEMZ-BER-20** pályázatán 1475 Eft támogatást nyertünk el, mellyel a belső térelválasztó ajtó, valamint a belső festés készül el.

A megújult kultúrházunkba a Nagypalli Magyar – Német Barátság Klub **Magyar Falu Program Falusi Civil Alap** keretében benyújtott és megnyert pályázat segítségével 80 db széket és 10 db bankett asztalt sikerült vásárolnunk, 1594Eft értékben.

Az épületegység felújításán és korszerűsítésén kívül az óvoda udvar is megújul a **Magyar Falu Program – Óvoda udvar felújítása 2019** pályázatán elnyert 5000Eft támogatásból.

Az összes beruházás befejezési határideje 2021. június 30.

A felújítási munkák folyamatban vannak, melyhez mindenkitől türelmet és megértést kérünk.

A Nagypall, Szabadság u. 5. szám alatti Kézműves Házunknál is elkezdődtek a felújítási munkák.

A **Magyar Falu Program Falusi Civil Alap** keretében a Régi Mesterségeket Felelevenítő Egyesület foglalkoztató helység kialakítására nyert el támogatást, melyből az istálló épületet alakítják át. A beruházás teljes költségvetése 5707 Eft, melyet 100%-ban finanszíroz a pályázat. A befejezési határidő: 2021.08.31.

Lakossági tájékoztató

A Kormány 80/2021. (II. 22.) Korm. rendelete alapján 2021. február 8. napjával kihirdetett veszélyhelyzettel összefüggő rendkívüli intézkedések hatályának meghosszabbításáról döntött.

Ennek értelmében 2021. május 23-ig érvényben maradnak a jelenlegi korlátozások és szabályok.

Természetesen a járványügyi adatok változásának hatására ezeket az intézkedést részben feloldhatják.

Mindaddig kérem a lakosság türelmét és megértését.

Grátz Erika - polgármester

ANYAKÖNYVI HIREK

Halálozás

Aszmann Edéné élt 80 évet

Nagypalli Német Nemzetiségi Óvoda és Konyha-Kindergarten und Küche Pahl

Kedves Olvasó!

Beköszöntött a február. Elérkezett a farsang, a mulatozások időszaka. Hosszabbodnak a nappalok, rövidülnek az éjszakák. Bár sokan szkeptikusak az idei esztendőt illetően, de reméljük a legjobbakat a járvány levonulta szempontjából. Hamarosan megérkezik a várva várt tavasz és talán vele egyszerre a rendelkezések feloldása. Mindannyian nagyon vágyunk már az emberekre, a sok-sok napsütésre, a színházak, teraszok nyitányára, koncertekre, kirándulásokra.

Január 27-28-29-én Méhes-mézes napokat tartottunk az óvodában. Beszéltünk arról, hogy a méz sokoldalú táplálék. Felveszi a küzdelmet a baktériumokkal, táplálja az izmokat, nyugtató hatású, illat- és aromaanyagai étvágyjavítók, némelyikük fertőtlenítő, fájdalomcsillapító hatású. Ráhangolódásként meghallgattuk és el is táncoltuk a Mackó Lackó című dalt, melyet nagyon élveztek a gyermekek. teraszok nyitányára, koncertekre, kirándulásokra.

Beszélggettünk a méhek életéről, majd méheket festettek, rajzoltak, barkácsoltak oviskáink. Mozgásos percek keretében méhecskés játékokat játszottunk, méhes táncot jártunk. Végül mézespusedlit és mézes sütit kóstoltunk. Másnap megismerkedtünk a méhészmunkájával. Megbeszéltük, hogy a mézet a méh a virágok nektárjából gyűjti össze, a saját szervezetében átalakítva, a lépek sejtjeiben raktározza. Gyermekünk kis méhekké változva gyűjtötték a virágport, amit a kaptárba szorgoskodtak össze. Megmutattuk, hogy a lépből gyertyát is készítenek. Köszönjük Ortmann Péter pécsváradi méhésznek a méhészmunkáját és kellékeket, valamint a mézfelajánlást! Február 2-a Gyertyaszentelő nap, melyet régen a tavasz kezdetének tartottak. Ilyenkor fáklyás körmeneteket rendeztek. A falusi emberek ezen a napon megszentelték a templomban a méhviasszból készült gyertyáikat. A néphiedelem szerint ezen a napon ébred fel a medve téli álmából. Kijön a barlangjából, hogy megnézze milyen az idő. Ha süt a nap és meglátja árnyékát, megijed és visszabújik. Amennyiben hideg időt tapasztal, kint marad és hamarosan eljön a tavasz. Ebből az alkalomból február 1-én, 2-án és 3-án Mackó napokat szerveztünk óvodánkban, mely

immár nyolcadik éve hagyomány nálunk. Erre az alkalomra ebben az évben sajnos nem volt lehetőségük a gyermekeknek, hogy elhozzák otthonról kedvenc macijukat, macis könyveket és macis CD-eket, viszont jöhettek maci figurák ruházatban, harisnyában, zoknijában. A kis „bocsok” kóstolták a mézes sütit, málnaszörpöt, mézes

teát ittak, macikkal tornáztak, macis filmet néztek, macikat rajzoltak, macis formákat színezték, barkácsoltak macikat, délután pedig a plüssmacikat magukhoz ölelve aludtak el. A „Maci kiállításunkban” is gyönyörködhettünk. Elmondtuk magyar-és német macis versikéinket, elénekeltük az oviban tanult macis dalainkat. Beszélggettünk a medvék életéről Készítettünk barlangot is, ahova szívesen bújtak be kicsi ovibocsaink

A Boldogságóra program e havi témája a megküzdési stratégiák, amikre most különösen nagy szüksége van gyerekeknek, felnőtteknek egyaránt. „Azokból a kövekből, melyek utunkba gördülnek, egy kis ügyességgel lépcsőt építhetünk.

(Széchenyi István). Beszélgettünk az emberi érzelmekről, az emberi testen bemutattuk, majd lerajzoltuk őket. („szomorú vagyok- vidám vagyok stb.). A megküzdéshez kapcsolódó játékunk a hajótörés volt.

Február 9-én jelentkeztünk a Bm. Balesetmegelőzési Bizottság Közlekedjünk Együtt, Vigyázzunk Egymásra, óvodás csoportok részére meghirdetett „Keve- Mini” elnevezésű prevenciós programra. Izgalommal várjuk feladatainkat!

A KTI közlekedéstudományi Intézet Nonprofit Kft által, a Biztonságos Óvodák részére meghirdetett „Alkotói pályázatra” február 10-én csoportos kézműves technikával készített plakáttal pályázott intézményünk.

Február 12-én tartottuk harmadik Nevelés nélküli munkanapunkat.

Február 16-án védőnői szűrés volt az óvodában.

Február 17-én, hamvazószerdán, farsang utolsó napján rendeztük ovis farsangunkat. E hagyománnyá vált jeles napon gyermekeink műsorról is készültek. Jelmezbe öltözve vonultak dalolva a gyermeköltözőből a csoportszobába, ahol előadták kis verseiket, dalaikat, táncaikat. Rendezvényünkön a farsangi műsort díszes felvonulás követte. Ovisaink egyenként bemutatkoztak, és elmondták, hogy milyen jelmezt öltöttek. Ezután közös tánc, szórakoztató játékok és tombolasorsolás következett. A Nagypalli Német Nemzetiségi Önkormányzat és a Szülők az idei évben is nagyon sok értékes tombola felajánlással járultak hozzá rendezvényünk sikeréhez. A gyerekek szavaival élve” nagyon jó volt a buli, mikor lesz megint farsang????” A bál sikerességét köszönjük főtámogatónknak, a Nagypalli Német Nemzetiségi Önkormányzatnak! Úgy éreztük ismét egy remek hangulatú, farsangi mulatságot töltöttünk el ezen a napon, és azóta nagyon várjuk a tavasz eljövetelét! Másnap, február 18-án pótfarsangot tartottunk, melyet rövid farsangtemető műsorunkkal

zártunk. A télűző dalok, versikék elmondása után sajnos idén nem tudták elégetni a telet jelképező kiskegy bábát, és saját kis kiskegyeket sem a gyerekek, melyeket az

óvodában barkácsoltak, így a néphagyomány másik formáját választottuk, a bábát a vízbe (patakba) dobtuk. Ezzel a szokással üzték el régen a telet, a sötétséget, a rosszat és köszöntötték a tavaszt.

Február 24-én a pénteki Egészség napunkra hangolódtunk. A gyermekek reggel egy darab gyümölcssel érkeztek az óvodába. Dél előtt meghallgathatták a „Lusta erdőlakók” című mesét, utánozták a kővér állatok mozgását, kiválogathatták az egészséges és egészségtelen ételeket, italokat. Beszélgettünk a sport fontosságáról, és arról, hogy mit tegyünk és mit ne tegyünk egészségünk érdekében.

Február 25-én Bergmann Marianna fényképész húsvéti és anyáknapra fotózása volt az óvodában. Örömeinkre ugyanezen a napon értesültünk a reménypusztai Rovitex Hungária Kft újabb hulladék anyag támogatásáról, melyet barkácsolásainkhoz nagyon jól tudunk hasznosítani.

Február 26-án „Fogápolás” témakörben Egészség napot szerveztünk az óvodában. A foglalkozás „Bori a fogorvosnál” című mesével kezdődött. Ezután képekkel illusztrálva a gyerekekkel együtt megbeszéltük, hogy mi a jó és mi a rossz a fogaknak. Szemléltető eszközök segítségével gyakoroltuk a helyes fogápolást. Oktató filmet néztünk a „Fogápolásról óvodásoknak”, és megtanultuk a „Mosolygó fogacskák” című gyermekdalt. A délutáni pihenő előtti mese is természetesen a helyes fogápolásról szólt, a „Bori és a fogtündér” című mesét hallgathatták gyermekeink.

A fent leírt események alapján e „rövid” hónap is igen mozgalmasnak bizonyult, melyekből sok örömteli élménnyel gazdagodtunk.

Illésné Speiser Mária
óvodavezető

Kodolányi János Német Nemzetiségi Általános Iskola és AMI Nagypalli Iskola

Konfetti és tombola,
maskara és paróka,
erről szól a multság,
vidámság és móka vár.

A farsang január 6-tól, vízkeresztől húshagyókeddig, más megfogalmazás szerint a másnapi hamvazószerdáig, a nagyböjt kezdetéig tartó időszak elnevezése. Hagyományosan a vidám lakomák, bálók, multságok, népünnepélyek jellemzik. A farsang csúcspontja a karnevál, hagyományos magyar nevén „a farsang farka”. Ez a

farsangvasárnaptól húshagyókeddig tartó utolsó három nap, ami nagy multságok közepette, valójában télbúcsúztató is. Számos városban ekkor rendezik meg a híres karnevált (riói karnevál, velencei karnevál), Magyarországon pedig a farsang legnevezetesebb eseményét, a mohácsi busójárást. Amik sajnos az idén elmaradtak.

Az elmúlt hónapban sem unatkoztak iskolásaink.... Február a farsangról szólt iskolánkban is. Bár idén, ez rendhagyó volt, hisz szülők nélkül buliztunk. Ezt a napot ismét „Projekt nap” keretében valósítottam meg. Beszélgettünk a farsangi szokásokról. Más országokban hogyan, miként történik Szuper fejtörős, számolgotós játékokkal; farsangi dalocskákkal hangolódunk az első órákban. Bár a hangolódást már ez előző héten elkezdtük, hiszen Liza ellátogatott hozzánk és szuper kis maszkokat készítettünk. Köszönjük Liza, hogy ismét meglátogattál bennünket! Majd a napunkat a bolondozással, fergeteges játékkal, táncolással, dalolással töltöttük. Ha már farsang, akkor a tombolázás sem maradhatott el. Sok szép tombolatárgyat tudtam vásárolni a Nagypalli Német Nemzetiségi Önkormányzat támogatásával.

Köszönjük! Réti Timinek és családjának is köszönjük, hogy a fődíjat felajánlották iskolásainknak!

Kezdjük érezni a tavaszt.... Egyre többet vagyunk kint a friss levegőn és a nagy gyerekzsivajtól lesz hangos a kis falucska.

Február 25-én Bergmann Marianna tavaszi (húsvéti, anyák napi) valamint a negyedikesekünk tabló fotózása volt. Köszönjük Mariannak, hogy ebben a helyzetben is eljött hozzánk!

Darmosné Gyenis Valéria
tanító

Kedves Könyvtártagok!

Jelenlegi információim szerint, sajnos még mindig nem nyithatom meg a könyvtár kapuit. De, az élet nem áll meg, haladunk tovább, dolgozunk, neveljük gyermekeinket.

Viszont, álljunk csak meg egy pillanatra, emlékezzünk vissza 1848. március 15-re. Mi is történt pontosan ezen a jeles napon?

1848 március 15 a történelem magasságából szemlélve csupán egy egyszerű esős tavaszi nap volt. Ám iskolai tanulmányainkból tudjuk, hogy ezen a napon Pesten forradalom zajlott. Tudjuk, hogy Petőfi Sándor és fiatal társai – akiket márciusi ifjak néven emlegetett az utókor – a Pilvax kávéházból elindulva a Landerer nyomdához vonultak, kinyomtatták 12 pontba foglalt követeléseiket és a Nemzeti dalt, amit előtte, az egyetemistáknak szavalt el Petőfi.

Nemzeti Dal (részlet)

**Talpra magyar, hí a haza!
Itt az idő, most vagy soha!
Rabok legyünk vagy szabadok?
Ez a kérdés, válasszatok! –
A magyarok istenére
Esküszünk,
Esküszünk, hogy rabok tovább
Nem leszünk!**

**Rabok voltunk mostanáig,
Kárhozottak ősapáink,
Kik szabadon éltek-haltak,
Szolgaföldben nem nyughatnak.
A magyarok istenére
Esküszünk,
Esküszünk, hogy rabok tovább
Nem leszünk!**

Március 15-én minden megemlékező kokárdát tűz a ruhájára. Ez a hagyomány a francia forradalom nyomán keletkezett, a magyar szabadságharcosok viseltek először nemzeti színű szalagot.

A márciusi hónap azért is jeles hónapja az évnek, mert ez a hónap hozza el számunkra a hideg téli hónapok utáni várva-várt tavaszt.

Tavaszi szél vizet áraszt népdal (részlet)

Tavaszi szél vizet áraszt,
virágom, virágom.
Minden madár társat választ,
virágom, virágom.

Hát én immár kit válasszak,
virágom, virágom.
Te engemet, én tégedet,
virágom, virágom.

Mikor van a tavasz első napja? Ezt mindenki tudja, de az gyakran elkerüli a figyelmünket, hogy megkülönböztetünk naptári és csillagászati dátumokat. A naptári tavasz első napja március 1., míg a csillagászati tavasz első napja március 21.

Az sem mindegy, hogy a Földnek melyik felén tesszük fel ezt a kérdést...Hogy miért? Ugyanis az északi féltekén, ahol Magyarország is elhelyezkedik, akkor kezdődik a tavasz, amikor a déli féltekén az ősz kezdődik.

A lényeg, hogy nálunk most jön a tavasz, aminek mi nagyon örülünk végre, hiszen milliónyi lehetőség tárul elénk a tavasz közeledtével, elkezdhetünk feltöltődni a nap sugaraival, egyre több időt tudunk eltölteni a kinti, friss levegőn.

Visszatekintve az előző hónapra, a február 14-én meghirdetett Nemzetközi Könyvajándék Napra a könyvgyűjtést, a tavalyi évhez hasonlóan ismét sikeresen tudtam lezárni, hiszen lehetőségeinkhez mérten sok könyvet kaptunk több helyről is ajándékba. Mindazokat nagy örömmel adtam át a Pécsváradi Családsegítő munkatársainak, akik továbbítják a rászoruló gyermekek részére.

Ezúton köszönöm szépen mindenkinek, aki hozzájárult ahhoz, hogy több gyermek is kaphasson mesekönyvet.

Kocza Ferencné
Könyvtáros

Tisztelt Nagypalli lakosok!

Engedjék meg, hogy néhány mondatban bemutatkozzam, és bemutassam a tevékenységem ami végett, most Önökhöz fordulok.

Ludvig Károly vagyok, Palotabozsokon lakom, hosszú éveken át életem része volt a vasút, iskolába járáshoz, nyaraláskor napi munkába járáshoz mindig tudtuk, hogy jön a vonat! Akkor ez természetesnek tűnt, ma már sajnos csak emlék. Nekem pedig életem fontos részévé vált, hogy az utókornak is maradjon kézzelfogható emléke a mi vasutunkról! Ezért hoztam létre 2019ben a helyi vasútállomás épületében egy Vasúti Múzeumot, ahol kezdetben magángyűjtényemet, a falu lakosaitól kapott személyes tárgyak, iratokat állítottam ki. Ma már az ország számos pontjáról érkeznek felajánlások, rengeteg érdekes és a kiállítás szempontból értékes emlékekkel gyarapodik a Múzeum. Szeretném ha a kiállításon minden egykori településről tudnék egy kis „személyes „ emléket bemutatni, így Nagypallról is, ezzel tisztelegve közös múltunk előtt.

2020 ban megalakítottam a Vasúti Múzeum Palotabozsok Hagyományőrző Egyesület, melynek célja, hogy mindezt a törekvésemet még szélesebb körben megjelenítsem!

Ezért kérem most Önöket, Nagypalliakat, ha birtokukban van, olyan régi vasúti tárgy, fénykép, dokumentum – ami lehet oklevél, igazolvány, kitüntetés - vagy akár vasutas ruha, bármi ami Vasúti kötődéssel bír, és azt szívesen felajánlanának a Múzeum részére, ezzel gazdagítva, színesítve kiállításunkat és megmentve az utókor részére, kérem jelezzék az alább megtalálható címen vagy akár a község Polgármester asszonyánál is.

Továbbá, Egyesületünk rendszeres programokkal is csábítja az érdeklődőket, összejöveteleinken helybéliek, távolabbról érkező vasútbarátok, a környék hagyományai iránt érdeklődők egyaránt részt vesznek. Ha van Önök közt akinek érdeklődési köre hasonló és szívesen csatlakozna kis csapatunkhoz, örömmel látjuk! Köszönöm megtisztelő figyelmüket!

Ludvig Károly

Email: kludvig23@gmail.com

Facebookon a

Vasúti Múzeum Palotabozsok csoportot keresve lehet ránk találni.

Honlapunk: <https://vmphegyesulet.wixsite.com/main>

HÚSVÉTI VÁSÁR

**2021. Március 17-én, és 24-én
A Nagypalli Kézműves házban!!!**
(Nagypall, Szabadság u. 61.)

Minden vásárlás mellé, apró meglepetés ajándék!!!

A vásár előtt viszont, ne felejtsük meg a Március 15-i
ünnepnapunkról sem!

Ha szeretné maszkját is „ünnepi
díszbe öltöztetni”, nálunk
megvásárolható a nemzeti színű,
mosható szájmaszk 1000 Ft/db áron.

Addig is, várunk mindenkit nagyon sok szeretettel a folyamatosan bővülő és változó
árukészletünkkel!

Kézművesház dolgozói

Étkezési díj befizetési időpontok

Étkezési térítési díj befizetésére a következő időpontok állnak
rendelkezésükre

Március 17 szerda

Megértésüket köszönjük!

Mihály Emese – ételmezési ügyintéző

Közszolgálati felhívás az Állampolgári Bizottság az Emberi Jogokért Alapítványtól

SÉRELMEK A PSZICHIÁTRIÁN - INGYENES JOGSEGÉLYSZOLGÁLAT

Ha Ön vagy szerette segítségre számított a pszichiátrián, de ehelyett borzasztó tapasztalatai voltak (pl. bántalmazás, egészségkárosodás, gyógyszerfüggőség), hívja ingyenes jogsegélyszolgálatunkat!

Állampolgári Bizottság az Emberi Jogokért Alapítvány

Cím: 1461 Budapest, Pf.: 182.

Telefon: 06-1- 342-6355, 06-70-330-5384

E-mail: panasz@cchr.hu

Weboldal: www.emberijogok.hu

Minden információt bizalmasan kezelünk!

PSZICHIÁTRIAI SZEREK VISELKEDÉSI PROBLÉMÁKRA?

Ha gyermeke "tanulási problémára" vagy "viselkedési rendellenesség" miatt pszichiátriai szert szed, és úgy érzi, hogy a gyermek állapota semmit sem változott vagy rosszabbodott emiatt, keresse az Állampolgári Bizottság az Emberi Jogokért Alapítványt. Az alapítványtól ingyenes tájékoztató kiadvány is kérhető a hiperaktivitás témájában.

Cím: 1461 Budapest, Pf.: 182.

Telefon: 06 (1) 342-6355, 06-70-330-5384

E-mail: info@cchr.hu

Weboldal: www.emberijogok.hu

Minden információt bizalmasan kezelünk!

A Nagypalli Hírhozó Nagypall Község Önkormányzata által szerkesztett és nyomtatott havonta megjelenő ingyenes lap.

Elektronikusan megtekinthető: www.nagypall.hu oldalon.

Kiadásért és szerkesztésért felelős: Grátz Erika
